

Lier kommune

PLANPROGRAM

for rullering av Kommuneplan for Lier

Kommunestyret 4/4-2017.

Lier kommune

Innhold

1	Kort om planprogrammet	3
2	Kommunestyrets vedtak 21/6-2016.....	3
3	Planområde	5
4	Om planprogram	5
5	Gjeldende kommuneplan.....	5
6	Eksisterende nasjonale- regionale- og lokale mål og planer	5
7	Sentrale utfordringer og hovedtemaer i planarbeidet.....	8
7.1	Samfunns- og tjenstedelen.....	8
7.1.1	Befolkningsutvikling	8
7.1.2	Gode tjenester til innbyggerne	8
7.1.3	Folkehelse.....	9
7.1.4	Kultur- og fritid	10
7.1.5	Samordnet areal- og transportplanlegging	10
7.1.6	Næringsutvikling.....	10
7.1.7	Bærekraftig utvikling, energi og klima	10
7.2	Arealdelen	11
7.2.1	Gullaug.....	11
7.2.2	Framføring av RV23 til E-18.....	12
7.2.3	Fjordbyen.....	12
7.2.4	Nye næringsarealer	13
7.2.5	Samordnet areal- og transportplanlegging	13
7.2.6	Tilrettelegging for grønn, bærekraftig næringsutvikling.....	14
7.2.7	Skolestruktur, skolekapasitet, friluft og idrettsanlegg.....	14
7.2.8	Jordvern , bevaring av dyrket og dyrkbar mark	14
7.2.9	Justering av markagrensen på Gjellebekk for å sikre tilstrekkelige næringsarealer	15
7.2.10	Gjennomgang av plankart og -bestemmelser	15
7.2.11	Boligområder.....	15
7.2.12	Naturvern	15
8	Opplegg for arealsøk	15
9	Vurdering av alternativer.	16

10	Konsekvensutredning	16
11	Planprosessen: Frister, deltakere, medvirkning	17
11.1	Medvirkning.....	17
11.2	Framdriftsplan:.....	19
11.3	Illustrasjon medvirkning/ faser.....	20

1 Kort om planprogrammet

I kommunal planstrategi 2015-19 har kommunestyret besluttet at kommuneplanen skal rulleres.

Kommuneplanen skal være kommunens overordnede styringsdokument. Den skal gi rammer for virksomhetenes planer og tiltak, og planer for bruk og vern av arealer i kommunen. Kommuneplanen skal inneholde mål for utvikling og arealdisponering i kommunen. Samfunns- og tjenstedelen inneholder utviklingstrekk og utfordringer for samfunnsutviklingen generelt og for kommunens tjenesteyting. Arealdelen angir hovedtrekkene i arealdisponeringen.

2 Kommunestyrets vedtak 21/6-2016

1. Rådmannens forslag til Planstrategi for Lier 2015- 19, datert 18/5-2016, vedtas.
2. Det foretas full revisjon av kommuneplanen inklusive underliggende planer. Det utarbeides fullstendig planhierarki med forankring til ansvarlig hovedutvalg. Behovet for oppdatering av underliggende planer, identifiseres og forelegges kommuneplanutvalg/hovedutvalg.
3. Lier kommune reviderer kommuneplanens samfunnsdel og tjenstedel i inneværende kommunestyreperiode med vekt på følgende hovedpunkter:
 - 3.1 Hvilke nye tjenestebehov medfører den forventede befolkningsutviklingen og demografiske endringer. Hva betyr dette for skolestruktur, skolekapasitet og behov for helse- og omsorgstjenester, samt universelt utformede boliger og tilrettelagt bomiljø.
 - 3.2 Folkehelsearbeidet og oppfølgende tiltak får en tydeligere prioritering, hvor det vektlegges helse og sykdomsforebyggende tiltak.
 - 3.2.1 Det legges spesielt vekt på området vold i nære relasjoner.

- 3.3 *Hvordan møtes sterkere krav til regional samordning av areal- og transportplanlegging og hvordan skal det arbeides for å nå målet om nullutslipp i forbindelse med transportveksten.*
- 3.4 *Det skal med grunnlag i Strategisk næringsplan og Klima/Miljøplan redegjøres for hva kommunen kan gjøre for tilrettelegge for grønn, bærekraftig næringsutvikling i kommunen.*
- 3.5 *Det utarbeides en 10 årig investeringsplan som rulleres årlig sammen med Handlingsprogrammet.*
4. *Lier kommune reviderer kommuneplanens arealdel i inneværende kommunestyreperiode med vekt på følgende hovedpunkter:*
- 4.1 *Utviklingen av Gullaug vil bli styrt gjennom egen kommunedelplan. Det er viktig at sammenhengen med de øvrige deler av kommunen sikres gjennom revisjon av kommuneplanens arealdel.*
- 4.2 *Utfordringene med framføring av RV23 til E-18 og eventuelt videre må avklares på kommuneplannivå. For å sikre god sammenheng med arealutviklingen i Lier bør denne inngå i kommuneplanens arealdel.*
- 4.3 *Utviklingen av Fjordbyen på Lierstranda blir styrt gjennom egen planprosess. Det er viktig at sammenhengen med de øvrige deler av kommunen sikres gjennom revisjon av kommuneplanens arealdel.*
- 4.4 *Næringslivet er avhengige av at det legges til rette de nye næringsarealer utenfor Fjordbyen og Gullaug. Dette sett i et regionalt perspektiv, samt med fokus på bedre utnyttelse av eksisterende næringsareal.*
- 4.5 *Hvordan møtes sterkere krav til regional samordning av areal- og transportplanlegging og hvordan skal det arbeides for å nå målet om nullutslipp i forbindelse med transportveksten.*
- 4.6 *Den forventede befolkningsutviklingen og store nye utbyggingsområder må vurderes i forhold til skolestrukturen og det må settes av arealer til tilstrekkelig skolekapasitet, samt friluft og idrettsanlegg.*
- 4.7 *Hensynet til og behovet for jordvern og bevaring av dyrket og dyrkbar mark må spesielt ivaretas.*
- 4.8 *Justering av markagrensen på Gjellebekk for å sikre tilstrekkelige næringsarealer vurderes særskilt.*
- 4.9 *Plankart og -bestemmelser må gås igjennom for å møte nye behov, krav og retningslinjer, jfr kommuneplanens samfunns- og tjenestedel.*

5. *Det fremlegges en tidsplan for rullering av kommuneplanen på til første møterunde høsten 2016.*

3 Planområde

Hele Lier kommune er planområde.

4 Om planprogram

I henhold til Plan- og bygningsloven (PBL) § 4-1 skal det utarbeides planprogram som grunnlag for planarbeidet.

Planprogrammet skal beskrive formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltagere, medvirkningsopplegget, alternativer som vil bli vurdert og behov for utredninger. Programmet skal legges ut til offentlig ettersyn i minst seks uker, og fastsettes deretter av Kommunestyret.

Etter gjennomgang av innkomne uttalelser, vil kommunestyret fastsette endelig planprogram. Ved fastsetting av endelig planprogram vil det bli redegjort for vurdering av innkomne uttalelser. Det vil bli satt føringer for planarbeidet, herunder krav til utredning av innspill som skal inngå i det videre planarbeidet. Planforslag med konsekvensutredning skal utarbeides på grunnlag av fastsatt planprogram.

5 Gjeldende kommuneplan

Kommuneplanens samfunnsdel og tjenestedel ble vedtatt i kommunestyret 1/2-2011.

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt av kommunestyret 1/2-2011 og godkjent av Miljøverndepartementet 27/9-2013.

6 Eksisterende nasjonale- regionale- og lokale mål og planer

I kommuneplanen skal det redegjøres for hvordan kommuneplanen følger opp de overordnede planene og retningslinjer som er aktuelle. Følgende overordnede planer, retningslinjer og føringer vil bli lagt til grunn.

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging

(Fastsatt ved kgl. res. av 26.09 2014, jf. plan- og bygningsloven av 27. juni 2008, § 6-2.)

Planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Planleggingen skal bidra til

å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet.

Utbyggingsmønster og transportsystem bør fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvennlige transportformer. I henhold til klimaforliket er det et mål at veksten i persontransporten i storbyområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange.

Planleggingen skal legge til rette for tilstrekkelig boligbygging i områder med press på boligmarkedet, med vekt på gode regionale løsninger på tvers av kommunegrensene.

Det skal i kommuneplanen redegjøres for hvordan planretningslinjene er fulgt opp.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

(Vedtatt ved kongelig resolusjon 24. juni 2011)

I Planstrategi for Lier 2011-2015 er de nasjonale forventningene gjennomgått punkt for punkt og det er for hvert punkt angitt hvilket behov det er i Lier for å følge det opp. I arbeidet med kommuneplanen skal disse gås igjennom og det skal redegjøres for hvilke som skal følges opp.

Rikspolitiske retningslinjer for barn og unge

Rikspolitiske retningslinjer for barn og unges interesser må legges til grunn for planleggingen. Retningslinjene stiller krav om tilstrekkelige lekearealer for barn i alle aldre og krav om erstatningsarealer ved utbygging av arealer som er egnet til lek.

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen

(kgl.res. av 25. mars 2011)

Formålet er å ivareta allmenne interesser og unngå uheldig bygging i strandsonen. I 100-metersbeltet skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser.

Regional areal- og transportplan for Buskerud 2016-2030

Planprogrammet for regional areal- og transportplan for Buskerud har vært på høring.

Planen vil inneholde fylkesdelplan for handel, service og senterstruktur.

Planen forventes vedtatt i løpet av vinteren 2017.

Planens føringer må legges til grunn i arbeidet med kommuneplanen.

Areal- og transportplan for Buskerudbyen

Areal- og transportplan for Buskerudbyen ble vedtatt 7/2-2013.

Planens hovedmål er:

Buskerudbyen skal utvikles til en bære- og konkurransekraftig byregion av betydelig nasjonal interesse.

- 1. Utbyggingsmønster og transportsystem skal være klimavennlig*
- 2. Transportsystemet skal være effektivt og rasjonelt for alle brukere*

3. *Det skal legges til rette for attraktive byer og tettsteder i alle kommuner*

Planens mål skal legges til grunn i arbeidet med kommuneplanen.

Øvrige regionale planer i Buskerud som gjelder Lier

- Regional plan for næringsutvikling og verdiskapning
- Fylkesplan for handel, service og senterstruktur i Buskerud
- Regional plan for kunnskapssamfunnet
- Regional plan for vannforvaltning i Vest-Viken 2016 – 2021
- Kollektivtransportplan for Buskerud fylke – utvikling mot 2030
- Regional plan for kulturminnevern (planen er under utarbeidelse)

Langsiktig arealstrategi for Lier 2009 - 2040

Langsiktig arealstrategi ble vedtatt 2/9-2008.

Langsiktig arealstrategi er videreført uten endringer i Lier kommunes planstrategi 2015 – 19.

Langsiktig arealstrategi skal legges til grunn for kommuneplanen, og sier blant annet:

Grønne Lier for alle innbyggere er Liers visjon og legges til grunn for Liers langsiktige arealstrategi. Dette gjøres best gjennom en utvikling og videreføring av skolekretsstrategien slik den er utformet i gjeldende kommuneplan.

Lokalsamfunnsutvikling i tre trinn:

- *Det legges til rette for en balansert utvikling i alle skolekretsene. Boligbygging tilpasses skolekapasitet og annen lokal infrastruktur.*
- *Liers viktigste utviklingsområder er Lierbyen (Lier sykehus), Lierstranda (Gilhus – Drammen grense) og Gullaug (Dyno/ Orica).*

Næringsutvikling:

- *Eksisterende næringsliv må gis god mulighet til utvikling og ekspansjon.*
- *Videre fortetting og utvikling av Liers næringsliv lokaliseres til Gjellebekk/ Gunnaråsen, Lierbyen, Lierstranda (Gilhus – Drammen grense) og Gullaug (Dyno/ Orica) og aksene Amtmannsvingen – Åby.*
- *Føringer for arealdisponeringen:*
 - *Det legges vekt på vern av dyrket og dyrkbar mark og annet viktig kulturlandskap samt de grønne dalsidene med unntak av aksene Utsikten – Gullaug og Nordal.*
 - *Strandsonen – både mot Drammensfjorden og Holsfjorden - skal gjøres tilgjengelig og attraktiv for allmennheten. Områder vernet etter lov om naturvern må gis nødvendig skjerming..*
 - *Arealplanleggingen skal legge til rette for redusert transport, energibruk og forurensende utslipp til luft og vann.*

Ved rulleringen av kommuneplanens arealdel skal en endring i Næringsutvikling, fjerde punkt legges til grunn:

«Det legges vekt på vern av dyrket og dyrket mark og annet viktig kulturlandskap samt de grønne dalsidene.»

7 Sentrale utfordringer og hovedtemaer i planarbeidet

7.1 Samfunns- og tjenstedelen

PBL § 11-2 Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen.

Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private.

Kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. Handlingsdelen skal revideres årlig.

7.1.1 Befolkningsutvikling

Kommunen planlegger for en sterk befolkningsvekst ved Drammensfjorden, både langs Lierstranda og på Gullaug. Fjordbyutviklingen vil trolig medføre en kraftigere befolkningsvekst og en annen befolknings sammensetning enn hva gjeldende befolkningsframskrivninger viser. Det må utarbeides befolkningsprognoser basert på eksisterende arealstrategi, og strategier for framtidig utbyggingsmønster.

7.1.2 Gode tjenester til innbyggerne

Kommunens forventede befolkningsutvikling vil bli brukt til å forutse hvilke utfordringer Liersamfunnet må forvente å møte innenfor de forskjellige tjenesteområdene, og hvilke konsekvenser dette gir for utviklingen av tjenestetilbudet. Denne tjenstedelen vil inngå som en del av samfunnsdelen av kommuneplanen.

Skole- og barnehagebehovet skal utredes, og blir gjort med utgangspunkt i eksisterende skolekretsstruktur. Utredningen vil også gi grunnlag for å vurdere behovet for endringer i skolekretsene.

Kommunen må forvente en økning i antall eldre. Omsorgstjenesten må ruste seg for denne økningen, og rigge tjenestene slik at en kan håndtere veksten. Dette krever utvikling av nye

boformer og tjenester. Det er et økende behov for kommunens tjenester særlig innenfor psykisk helse, rus og helsetjenesten for barn og unge. Disse brukergruppene krever ofte spesialisert kompetanse. Nye lover, krav og forventninger til kommunen gir også utfordringer for kommunens tjenesteproduksjon, blant annet ved at kommunen får ansvar for stadig sykere pasientgrupper. Det er behov for å se helse-, omsorg- og velferdssektoren i sammenheng for å tilby et godt tilbud og gjennomføre riktige prioriteringer. Det skal nå utarbeides en egen plan for dette området. Tjenesteanalysene er alt igangsatt. Samfunnsdelen skal bidra til å peke ut de strategiske valgene i denne planen. Prosessene må derfor koordineres.

Det er dyrt å reparere og billig å forebygge sykdom. For å unngå store utgifter i framtiden – samt øke befolkningens livskvalitet - må kommunens tjenestetilbud dreies ytterligere i retning av mer helsefremmende arbeid.

Det skal utarbeides en 10-årig investeringsplan som rulleres årlig sammen med handlingsprogrammet. Arbeidet må koordineres med utarbeidelsen av samfunnsdelen.

7.1.3 Folkehelse

Folkehelse er et tema som må bli tydeligere i kommuneplanen. Kommuneplanen er et sentralt plandokument i folkehelsearbeidet for å finne de gode samfunnsgrepene og satsingsområdene som bedrer folkehelsen i Lier.

- Kommuneplanen skal tilrettelegge for utvikling av et helsefremmende Liersamfunn med gode og trygge oppvekst- og levevilkår, utdanning og arbeid for alle, sunne levevaner, styrking av fellesskap, trygghet og deltagelse. Et Liersamfunn som fremmer god fysisk og psykisk helse i befolkningen
- Kommuneplanen skal sikre et bredt samfunnsrettet folkehelsearbeid, som er tverrfaglig og sektorovergripende, og som dekker alle kommunens virksomheter og oppgaver fra samfunnsutvikling og planarbeid til oppvekst og omsorgstjenester. Folkehelseaspektet skal inngå og vurderes i de forskjellige deler av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

Rapporten «*Folkehelse - Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer i Lier kommune*» er lagt til grunn i arbeidet med å finne de områdene der det må satses spesielt, og hvilke grep som skal gjøres. Basert på rapporten er følgende temaer valgt ut for videre utredning:

- Gode lokalsamfunn har stor betydning for befolkningens livskvalitet og helse. Det skal identifiseres helsefremmende faktorer for lokalsamfunnene.
- Befolkningens helse varierer mellom ulike grupper; etter inntekt, utdanning, yrke, kjønn og etnisk og kulturell bakgrunn. Det skal identifiseres faktorer som bidrar til å redusere de sosiale helseforskjellene.
- Ensomhet, stress, lite sosial støtte, manglende opplevelse av mestring og vold i nære relasjoner er sentrale utfordringer. Det skal identifiseres faktorer som bidrar til bedre psykisk helse og trivsel i befolkningen.

7.1.4 Kultur- og fritid

Kultur- og fritidstilbudet og den frivillige innsatsen som legges ned av lokale lag og foreninger skaper levende lokalsamfunn, tilhørighet og engasjement. På disse områdene utarbeides det nå planer som vil bli lagt til grunn for kommuneplanen.

Stedstilhørighet har stor innvirkning på befolkningens identitet, deltakelse og ønsket om å bli boende i kommunen. Særlig ved utvikling av nye lokalsamfunn, som Fjordbyprosjektet, er dette et viktig tema. Det skal utredes hvilke grep som kan gjøres for å bidra til økt stedstilhørighet.

7.1.5 Samordnet areal- og transportplanlegging

Lier kommune deltar i Buskerudbysamarbeidet, der hele Drammensregionen jobber sammen for å nå målet om at utbyggingsmønster og transportsystem skal være klimavennlig. Det skal ses på hvordan areal- og transportplan for Buskerudbyen skal følges opp i Lier, og hvordan Buskerudbypakke 2 kan bidra til å nå utslippsmålene i Lier og for Liers befolkning.

Det skal ses på hvordan styrking av lokalsentrene og kommunesenteret Lierbyen med blant annet bolig -, service -, og arbeidsplassutvikling og attraktive kollektivknutepunkt kan bidra til miljøvennlig transportutvikling og reduserte klimagassutslipp.

Følgende prosesser i Ytre Lier – og valgene som her gjøres - har stor betydning for det fremtidige transportsystemet i kommunen:

1. Rv 23 Linnes – E18.
2. Omgjøring av Strandveien fra fylkesvei til riksvei.
3. Knutepunkt Lierstranda.
4. Områdeplan for Fjordbyen.
5. Reguleringsplan for nytt sykehus på Brakerøya.
6. Kommunedelplan for Gullaug.

Kommuneplanen må samordne disse prosessene og sørge for at prosjektene inngår i et helhetlig transportsystem. Det skal etableres strategier for hvordan kommunen skal etablere et framtidsetta transportsystem.

7.1.6 Næringsutvikling

Strategisk næringsplan ble vedtatt 12 desember 2016. Planen etablerer en visjon og langsiktige mål for området, og en handlingsplan med innsatsområder og tiltak. Temaplanen gir sentrale signaler og føringer for kommuneplanen, som vil videreføre disse og sette dem i sammenheng med andre samfunnsutviklingsmål.

7.1.7 Bærekraftig utvikling, energi og klima

Kommunens energi- og klimaplan skal etter planen behandles politisk vinteren 2017. Planen etablerer en visjon og mål for området, handlingsplaner for klimareduserende tiltak for kommunens virksomhet og for Liersamfunnet, og en handlingsplan for klimatilpasning. Det arbeides også med en egen plan for flomberedskap og overvannshåndtering. Temaplanene gir

sentrale signaler og danner grunnlaget for disse temaene i kommuneplanen, som sette dem i sammenheng med andre samfunnsutviklingsmål.

7.1.8 Nye digitale løsninger

Samfunnsdelen skal inneholde et punkt som beskriver den forventede utviklingen av nye digitale løsninger og teknologier som kan ha betydning for trafikkplanlegging, trafikkavvikling, bosetting og kommunal tjenesteproduksjon.

7.2 Arealdelen

PBL § 11–5 Kommuneplanens arealdel

Kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen (kommuneplanens arealdel) som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Det kan utarbeides arealplaner for deler av kommunens område.

Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Kommuneplanens arealdel skal omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelse hvor det framgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, er ivarettatt.

Plankartet skal i nødvendig utstrekning vise hovedformål og hensynssoner for bruk og vern av arealer.

7.2.1 Gullaug

Arbeidet med kommunedelplan for Gullaug pågår.

Det er i planprogrammet for Gullaug pekt på at Gullaug og Lierstranda skal henge sammen når det gjelder å gi området

- en allsidig næringsutvikling og et allsidig arbeidsmarked
- et variert og målrettet boligtilbud
- god teknisk og sosial infrastruktur
- god grøntstruktur
- en identitet og et godt omdømme

Det er viktig at kommuneplanen følger opp og sikrer viktige sammenhenger og behov som ikke ligger innenfor og kan sikres gjennom planarbeidet for Gullaug.

Dette gjelder spesielt behovet for et godt kollektivtrafikktilbud og infrastruktur for øvrig. Det må legges til rette for den økning i befolkning, trafikk, etterspørsel etter -arbeidsplasser, -varer og tjenester som utbyggingen av Gullaug har for Lier som helhet.

7.2.2 Framføring av RV23 til E-18

RV 23 Utfordringene med framføring av RV23 til E-18 og eventuelt videre må avklares på kommuneplannivå. For å sikre god sammenheng med arealutviklingen i Lier bør denne inngå i kommuneplanens arealdel.

Et så stort og inngripende tiltak som Rv 23 vil legge viktige premisser for annen virksomhet i søndre del av Lier. Det er viktig at planleggingen av riksveisystemet inngår i kommuneplanprosessen og at vi unngår to parallelle planprosesser uten tilstrekkelig samordning.

Forslagene til planprogram legger godt til rette for samordning mellom de to planprosessene. Vegvesenet har som mål å kunne starte byggingen av første parsell frem til E 18 i 2021. Fremdriften i planleggingen av Rv 23 er svært viktig for det videre løp mot byggestart.

7.2.3 Fjordbyen

Drammen bystyre og Lier kommunestyre vedtok november 2011 følgende:

Lierstranda/Brakerøya transformeres og urbaniseres til en fjordby med bolig-, nærings- og offentlig bebyggelse der sosial-/miljømessig/økonomisk bærekraft særlig vektlegges. Dette fremtidsbildet legges til grunn for kommunenes felles visjon og mål for utvikling av Fjordbyen.

Langsiktige mål for planlegging og utbygging av Fjordbyen er at:

1. Fjordbyen skal være et attraktivt sted

Bebyggelse, byrom og grøntområder skal bidra til å skape gode steder for mennesker å bo, jobbe og oppholde seg. Fjordbyen skal være et godt alternativ for boligkjøpere som ønsker å bosette seg i vår region. Fjordbyen skal bidra til å gjøre Drammen og Lier mer attraktive for etablering av arbeidsplassintensive bedrifter.

2. Fjordbyen skal være urban

Fjordbyen ligger i forlengelse av og skal bygge opp under Drammen sentrum, med et attraktivt kultur-, handels- og servicetilbud og byliv. Bebyggelse, uterom og offentlige rom skal ha høy kvalitet. Fjordbyen skal bidra til å håndtere befolkningsveksten i drammensområdet.

3. Fjordbyen skal være bærekraftig

Sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft skal være styrende. Det innebærer en 0-visjon for utslipp av klimagasser; stasjonært energiforbruk og energiforbruk til transport i balanse med lokal energiforsyning. Boligutbygging skal bidra til å dekke etterspørsel og boligbehov blant alle lag i Liers og Drammens befolkning.

4. Fjordbyen skal knytte sammen land og sjø

I Fjordbyen skal det være gode grøntområder, både til rekreasjonsbruk og forbindelseslinjer til fjorden, naturområdene og kulturlandskapet. Fjordbyen skal gi sjøfronten tilbake til innbyggerne.

Områdereguleringsplanarbeidet for Fjordbyen er under oppstart, planprogrammet forventes å bli lagt ut på høring våren 2017. Områdereguleringsplanen vil forankre målene i en rettslig bindende arealplan etter Plan- og bygningsloven.

Parallelt med at områdereguleringsplanene for Fjordbyen utarbeides vil det fortløpende bli vurdert hvilket innhold kommuneplanens arealdel bør ha for at det skal være samsvar mellom planene.

Parallelt med at områdereguleringsplanene for Fjordbyen utarbeides vil det fortløpende bli vurdert hvilke konsekvenser Fjordbyen vil ha for utviklingen av Lier for øvrig og hvilke grep som må gjøres for at Fjordbyen og resten av Liersamfunnet skal fungere optimalt sammen.

Det må ses spesielt på hva etableringen av sykehuset på Brakerøya betyr for Lier.

Det må ses spesielt på hvordan trafikksystemet i Lier skal håndtere Fjordbyutviklingen og det nye sykehuset.

7.2.4 Nye næringsarealer

Strategisk næringsplan ble vedtatt 12. desember 2016.

Strategisk næringsplan vil sette mål og gi retningslinjer som vil bli tatt inn i kommuneplanen. Det vil bli søkt etter mulige nye næringsarealer som i størst mulig grad kan utvikles i samsvar med de mål Lier for øvrig har for arealutvikling og som kan egne seg for utvikling til den type næring Lier har behov for.

Eksisterende næringsarealer vil bli gjennomgått for å se om det bør gjøres endringer i arealformål og planbestemmelser for å legge bedre til rette for fortetting og videre utvikling for den type næring Lier har behov for.

Prinsippet om rett bedrift på rett sted i forhold til transportarbeid og transportbehov (ABC-prinsippet) vil bli brukt for å vurdere hvordan Liers næringsområder bør utvikles for å samsvare med de mål som er satt for både transportutvikling og næringsutvikling.

Stor utbyggingsaktivitet i Osloregionen og Drammensregionen fører til stor etterspørsel etter egnede områder for massehåndtering. Det vil bli sett etter ett eller flere områder som kan egne seg for massehåndtering og som kan etableres uten uheldige følger for natur- og landskap, naboskap og trafikksikkerhet.

7.2.5 Samordnet areal- og transportplanlegging

Punktet er sammenfallende med punkt 6.1.4 i samfunnsdelen og arealdelen skal konkretisere dette i arealbruken og transportsystemet.

Det skal gjøres rede for hvordan fremtidig utbyggingsmønster og trafikksystem bidrar til å nå målet om at veksten i persontransporten skal tas med kollektiv, sykkel og gange.

I forbindelse med arealdelen skal det i tillegg gjøres rede for hvordan foreslåtte arealbruksendringer bidrar til redusert transport og reduserte klimagassutslipp.

Parkeringsnormen for bil og sykkel skal revideres med henblikk på å legge til rette for ønsket transportutvikling.

7.2.6 Tilrettelegging for grønn, bærekraftig næringsutvikling

Strategisk næringsplan ble vedtatt 12. desember 2016.

Energi- og klimaplanen ble vedtatt 22. februar 2017.

Begge planene vil sette mål og gi retningslinjer som vil bli tatt inn i kommuneplanen. Kommuneplanen vil videreføre disse og sette dem i sammenheng med andre samfunnsutviklingsmål.

7.2.7 Skolestruktur, skolekapasitet, friluft og idrettsanlegg

Det vil bli utredet hvilket behov for skolekapasitet og skoleutbygging nye boligutbyggingsområder og forventet befolkningsutvikling gir. Dette vil bli gjort med utgangspunkt i eksisterende skolekretsstruktur. Utredningen vil gi grunnlag for å vurdere behovet for endringer i skolekretsene.

Det vil bli gjort en vurdering av kapasiteten ved Liers idrettsanlegg og hvilken utbygging av idrettsanlegg, kultur- og fritidstilbud forventet befolkningsutvikling tilsier. Avdekkes det behov for å sette av arealer til slike behov vil det bli sett etter egnete områder.

Det vil bli sett på hvordan vi i kommuneplanens arealdel kan sikre en sammenhengende grøntstruktur i Lier og om befolkningen har tilstrekkelig adgang til friluftsområder innen rimelig gangavstand.

7.2.8 Jordvern, bevaring av dyrket og dyrkbar mark

Vern og bevaring av dyrket og dyrkbar mark gjøres først og fremst ved at det legges vekt på å unngå omdisponering av dyrket og dyrkbar mark til utbyggingsformål, veiformål og andre samferdselsformål.

Det må også vurderes hvilke ringvirkninger disponering til utbyggingsformål kan ha med hensyn på framtidige muligheter til å bevare dyrket mark.

Det må legges vekt på å bidra til å finne løsninger til framføring av Rv23 som er mest mulig skånsomme med tanke på målet om bevaring av dyrket mark og gode driftsmuligheter og god arrondering av jordbruksarealene.

Det må også ses på hvordan det kan bidra til å hindre at dyrket mark går ut av produksjon på grunn av endringer i landbruksnæringen eller på grunn av andre samfunnsforhold.

7.2.9 Justering av markagrensen på Gjellebekk for å sikre tilstrekkelige næringsarealer Arealer på Gjellebekk vil bli vurdert med tanke på egnethet for næringsutvikling.

Arealer som egner seg vil bli vurdert i forhold til intensjonene bak Markaloven og Lov om naturmangfold.

Det vil bli redegjort for hvilken prosess som er nødvendig for å få vedtatt omdisponering av arealer innenfor dagens markagrense.

7.2.10 Gjennomgang av plankart og -bestemmelser

Det skal vurderes om oppfølging av samfunns- og tjenstedelen delen tilsier endringer i arealdelens plankart og planbestemmelser.

Nye statlige krav og retningslinjer vil bli gjennomgått for å se om de initierer endringer i plankartet og planbestemmelsene.

De erfaringer vi har med bruken av bestemmelsene til arealdelen i gjeldende kommuneplan ved forvaltning etter Plan- og bygningsloven vil bli oppsummert. Det vil bli vurdert om erfaringene tilsier endringer.

7.2.11 Boligområder

Det er tilstrekkelige planavklarte boligarealer til å dekke behovet for boliger i Lier i kommuneplanperioden 2017-2028. Det kan tilrettelegges ytterligere boligarealer gjennom planarbeidet for Fjordbyen på Lierstranda og gjennom en ny kommunedelplan for Gullaug.

Behovet for boligarealer må også vurderes i forhold til skolekretser og skolekapasitet.

Fortetting i eksisterende boligområder kan utnytte gunstig beliggende boligområder bedre og bidra til at fremtidig boligutvikling gir redusert transport og reduserte klimagassutslipp. Eksisterende boligområder vil bli gjennomgått for å se hvor det bør legges bedre til rette for fortetting og hvordan det bør følges opp i kommuneplanens arealdel.

7.2.12 Naturvern

Hensynet til verdifull natur skal tillegges vekt ved arealdisponeringen slik det er foreskrevet i naturmangfoldloven.

Kommunen definerer de vassdragene som skal legges til grunn for bestemmelser for byggeforbud, eventuelt med differensierte byggeforbuds-soner utfra størrelse og attraktivitet. Disse vassdragene skal synliggjøres på kommuneplankartet.

8 Opplegg for arealsøk

For formål der det er behov for nye utbyggingsområder vil det bli søkt etter egnede arealer som i minst mulig grad er i konflikt med andre målsettinger.

Rådmannen vil presentere funnene for kommuneplanutvalget, grunneiere og andre det er naturlig å samarbeide med.

Befolkningen vil i en tidlig fase bli invitert til å komme med innspill til arealbruksendringer som er i tråd med de mål og retningslinjer som er blitt satt for rullering av kommuneplanen.

9 Vurdering av alternativer.

Planarbeidet skal så langt det er formålstjenlig vurdere relevante og realistiske alternativer.

Det legges imidlertid ikke opp til at det skal utarbeides alternative planforslag.

På de områder og temaer der det er flere relevante og realistiske alternativer vil valgmulighetene blir beskrevet, utredet og drøftet.

10 Konsekvensutredning

Fra *Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven §7:*

For kommuneplanens arealdel utredes kun de delene av planen som fastsetter rammer for fremtidig utbygging og som innebærer endringer i forhold til gjeldende plan.

Konsekvensutredningen av arealdelen skal beskrive virkninger for miljø og samfunn av nye utbyggingsområder eller vesentlig endret arealbruk i eksisterende byggeområder. Omfang og nivå på utredning av enkeltområder må tilpasses områdets størrelse, utbyggingens omfang og antatte konfliktgrad. Det skal også gis en vurdering av virkningene av de samlede arealbruksendringene for miljø og samfunn.

Det vil bli utredet konsekvenser i tråd med bestemmelsene for konsekvensutredninger i Plan- og bygningsloven og Forskrift om konsekvensutredning av planer etter plan- og bygningsloven.

Det vil bli utarbeidet en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i tråd med *Forskrift om kommunal beredskapsplikt* som legges til grunn i planprosessen.

Det skal gjøre rede for planens virkninger for miljø og samfunn.

Konsekvensutredningene skal være beslutningsrelevante på kommuneplannivå.

Planprogrammet skal gjøre rede for behovet for utredninger og av hvordan dette arbeidet skal gjennomføres.

Konsekvenser skal utredes i forhold til dagens plansituasjon.

Konsekvensene skal utredes for de enkelte arealbruksendringene som foreslås i arealdelen og det skal utredes konsekvensene av planforslaget for kommunen som helhet og /eller for deler av kommunen der det er relevant.

Det skal utredes konsekvenser for:

- Forurensing (klimagassutslipp, annet utslipp, forurensing av jord og vann)
- Transportbehov, energiforbruk og løsninger
 - Samferdsel

Bil, kollektiv, sykkel og gange
Forurensning fra samferdsel

- Behovet for teknisk infrastruktur
 - VA anlegg
 - Kapasitet Linnes renseanlegg
 - Overvannshåndtering
- Behovet for sosial infrastruktur
 - Skole
 - Idrettsanlegg
 - Friluftslivsanlegg
 - Møteplasser/ kulturarenaer

- Kommunal økonomi
- Landskapsvirkning
- Naturmangfold, fjordlandskap og vannmiljø
- Befolkningens helse og helsens fordeling i befolkningen
- Tilgjengelighet til uteområder og gang- og sykkelvei- nett
- Kriminalitetsforebygging
- Beredskap og ulykkesrisiko
- Barn og unges oppvekstvilkår
- Beskrivelse av arkitektonisk og estetisk utforming, uttrykk og kvalitet
- Støy
- Friluftsliv
- Risiko og sårbarhetsanalyse
- Kulturminner og kulturmiljø
- Sikring av jordressurser (jordvern)
- Buffersone mot dyrket mark utredes
- Mulige trusler som følge av klimaendringer, herunder risiko ved havnivåstigning, stormflo, flom og skred.

For disse temaene kan eksisterende kunnskap og registreringer brukes som grunnlag for vurderingene.

11 Planprosessen: Frister, deltakere, medvirkning

11.1 Medvirkning

Medvirkning er en grunnleggende forutsetning i et lokaldemokrati, og gir befolkningen muligheten til å delta og medvirke til bedre løsninger. Det vil bli gjennomført varsling og høring i tråd med kravene i Plan- og bygningsloven. Ved tidligere kommuneplanrullinger har det blitt arrangert åpne informasjons- og diskusjonsmøter- i skolekretsene. Møtene er ressurskrevende og har ikke alltid fått det oppmøte de burde hatt for å kunne fungere som bred medvirkning.

For å få til bred medvirkning må det i tillegg brukes andre kommunikasjonsformer og andre møteplasser. For å nå fram til folk er det viktig å bringe kommuneplanarbeidet inn på de arenaer der folk er.

Kommuneplanarbeidet dreier seg om å forme fremtiden, og ganske langt inn i fremtiden. Det er derfor spesielt viktig å engasjere barn- og unge i arbeidet og gi dem en mulighet til å være med på å forme sitt lokalsamfunn for fremtiden.

Det legges opp til følgende opplegg for medvirkning:

- Det arrangeres et åpent informasjons- og diskusjonsmøte tidlig i prosessen for å informere om det forestående planarbeidet og hvordan folk kan delta i prosessen og et senere i prosessen for å informere om og diskutere konkrete forslag før de folkevalgte skal ta stilling til dem.
- Det etableres en samarbeidsgruppe på ca. 15 personer hvor et representativt utvalg fra næringsliv, frivillige lag og foreninger inviteres til felles diskusjon om kommuneplanens samfunnsdel. Det avholdes 3 - 4 fysiske møter. Kommuneplanutvalget inviteres til å delta som observatører. Kommuneplanens arealdel er bevisst holdt utenfor gruppas arbeid, for å oppnå en mest mulig overordnet debatt.
- Kommuneplanarbeidet blir tema for de unges kommunestyre i 2017. Dette gjelder både for bevilgningsmøtet i oktober, og for det påfølgende temamøtet våren 2018.
- Det etableres en fysisk møteplass der befolkningen kan få informasjon og bidra med synspunkter underveis i prosessen.
- Det legges opp til at det på nettsider og i sosiale media skal være lett tilgjengelig informasjon, være anledning til å komme med synspunkter og delta i dialog.
- Det etableres dialog med lokalpressen og tilrettelegges for at den kan følge prosessen og arbeidet med kommuneplanen og kunne formidle det gjennom sine kanaler.
- Befolkningen vil i en innledende fase bli invitert til å komme med skriftlige forslag til som kan være egnet til å nå de målsettinger som er satt i planprogrammet.
- Kontaktforum med næringslivet benyttes som arena for utveksling av informasjon og kunnskap om temaer som er av betydning for næringslivet.
- Det utvikles et eget dialogverktøy for å utnytte de digitale kanalenes fortrinn, og oppnå større deltakelse, også blant innbyggere som ikke tradisjonelt oppsøker de ordinære arenaene i møter og på nett.

11.2 Framdriftsplan:

Planprogrammet vil fastsette omfang og opplegg for medvirkning og omfang og opplegg for innspill til arealbruksendringer fra kommunens innbyggere. Det vil også fastsette hva som må gjøres av konsekvensutredninger. Dette er tre temaer av stor betydning for framdriften.

Det er ønskelig med en framdrift som fører til at kommuneplanen kan vedtas innen utgangen av 2018.

Følgende framdrift leder fram til sluttbehandling og vedtak i desember 2018:

Planprogrammet vedtas	April 2017
Skriftlige innspill fra befolkningen	April 2017 - august 2017
Gjennomgang av innspill i Kommuneplanutvalget	September 2017
Utarbeide planforslag m/konsekvensutredninger	April - desember 2017
Behandling av forhåndshøringsutkast i Kommuneplanutvalget	Januar 2018
Forhåndshøring med regionale og statlige myndigheter	Februar 2018
1.gangsbehandling i Kommuneplanutvalget og Kommunestyret	Juni 2018
Offentlig ettersyn/ høring	Juni - august 2018
Sluttbehandling i Kommuneplanutvalget og Kommunestyret	Desember 2018

11.3 Illustrasjon medvirkning/ faser

